

64 Van de straat ...

Zwolle, vijfenzestig jaar en daaromtrent is het al weer geleden. We woonden in wat door anderen een ‘volksbuurt’ of, nog erger, een ‘achterbuurt’ werd genoemd. Daarin was overigens de ene straat de andere niet. Wij woonden tenminste nog in de betere helft van de Warmoesstraat, waarvan het voorste deel – in onze ogen – slechts werd bewoond door dronkenlappen en vechtersbazen. Tweehonderd meter van ons huis verwijderd was de Eindstraat en dat was – ook weer in onze verbeelding – een gribus-

© Foto HCO

straat¹, die wij als jongetjes – letterlijk – links lieten liggen als we op weg waren naar de honderd meter verder gelegen School met den Bijbel. Dat was niet terecht, want ja, het was wel een zeer arme straat, maar niettemin: toen in oktober 1949 koningin Juliana een bezoek aan Zwolle bracht, deed ze ook de Eindstraat aan. En daar stonden ze, de mannen in

witte overhemden, bij een spandoek met een onvergetelijk opschrift: “*Al is de Eindstraat nog zo min, toch eren wij de Koningin.*” Zij wisten: ‘Als je voor een dubbeltje geboren bent, dan word je nooit een kwartje.’ Maar die wetenschap bracht ook verbondenheid!

Het was de tijd, waarin de straat nog voor de kinderen was. Auto’s waren er nauwelijks. We speelden tikkertje – al of niet ‘met verlos’ – verstoppertje, we kleurden de straat met krijt² om te hinkelen; we deden aan touwtje springen – jazeker, ook de jongens. Maar er waren ook andere, spannender, activiteiten: belletje trekken, al of niet met een met water gevulde fles op de deurkruk; appeltjes jatten uit de tuin van ‘doodgraver’ M., een verkenningstocht over ‘het Roomse kerkhof’ waarvan het toegangspoortje zo’n 100 meter van ons huis stond, een doodskop maken van een zelf ‘eerlijk gerooide’ suikerbiet. De straat was óns domein.

Maar het spannendst was het kwartiertje na het avondeten, zeker als het donker was. Op de hoek van de Warmoesstraat, schuin tegenover ons huis, stond voor een klein winkeltje een rode brandmelder. Die zuil was het verzamelpunt van oudere jongens uit de buurt, een hangplek dus. Daar mochten wij dan als jongetjes – even – bij staan. Het nieuws van de straat: wat heb ik daar allemaal gehoord en geleerd? Ach, kijk naar het resultaat nu ...

Het nieuws van de straat ... Dat is tegenwoordig heel ander nieuws. De straat is er niet meer voor de kinderen, de straat is nu de bron van het ‘echte’ nieuws, meer nog: van de mening die telt, van het grote eigen gelijk. De ‘mensen in de straat’, zij zijn een belangrijke bron van grootse maatschappelijke inzichten en vergezichten.

Ook deze week kondigde de presentatrice in een uitzending van *Nieuwsuur* weer aan: ‘*Journalisten gingen de straat op ...*’ Dan hoor je ‘hét volk’. Je ziet een journalist door een winkelstraat sluipen, een argeloze burger aanspreken, een vraag stellen en ja hoor: opeens is het allemaal volstrekt helder. Je hoeft er geen verstand van te hebben om de enig juiste mening te hebben, dat is wel zo prettig.

Ik weet niet of je het je nog herinnert. Toen Pim Fortuyn furore maakte, deed een deel van de journalistiek een belangrijke ontdekking: de straat! We waren de straat helemaal vergeten. Zelfs het Grote Acht Uur Journaal ruimde tijd in om het nieuws en de mening van de straat op te halen, want daar lag het – zomaar op de straat! Je moest het alleen nog even ophalen. Eerst de hongersnood in Afrika, de spanningen in het Midden-Oosten, de Haagse politiek en dan de straat! Ja, er werden zelfs straten uitverkoren, waarvan een aantal bewoners – als waren ze de AVRO-Hilterman van de zondagmiddag uit vervlogen tijden – in een wekelijkse rubriek hun visie op de wereld mochten uitdragen. Geen betere nieuwsbron dan de straat.

Zou het weer anders kunnen worden? Het nieuws moet weer van de straat af en kinderen mogen weer de straat op. Ze zijn er toch ook nu nog steeds, de kinderen die (ook) op straat spelen. Misschien vooral wel de kinderen zonder tablet of iPhone, zonder merkschoenen, zonder vakantie – met wat wel? Vaak wel met pesterijen, schuldgevoelens, psychische problemen. Weet je, in Nederland groeit namelijk 1 op de 9 kinderen op in armoede met alle bijkomende verschijnselen van dien. Het is toch ronduit een schande dat we dit in een van de rijkste landen ter wereld – ja, Nederland – laten voortbestaan?! Dat de kloof tussen dat ene armoedekind en de andere acht kinderen zelfs weer groeit.

Als ik daaraan denk – ja, dan komt de Warmoesstraat met die hangplek en hinkelbaan weer helemaal terug in mijn hoofd – én hart!

Warmoesstraat

Verleden woekert in mijn toekomst voort.
Je hoeft niet ver vooruit te kijken,
want wie ik was zal ook mijn toekomst blijken –
ik spreek een taal die eerder werd gehoord.

Mijn liefde werd in het verleden al geborgen
en als ik vecht is dat een oude strijd.
Mijn lachen leerde ik in een tijd,
die zwanger was van zorg voor morgen.

Zo is mijn toekomst daar begonnen,
toen ik speelde in die straat
en hoe mijn weg ook verder gaat,
wie ik toen werd geef ik niet meer gewonnen.

Geen nieuws dat hier geschreven staat.
Ik schrijf het slechts opdat ik niet vergeet
hoe mijn verleden heet:
de Warmoesstraat.

1 Het woord gribus kent nogal wat betekenissen¹⁾ Achterbuurt 2) Armoedige buurt 3) Armzalig woonoord 4) Ellendige woning 5) Gevangenis 6) Krottenbuurt 7) Krottenwijk 8) Onooglijk verblijf 9) Ontuchthuis 10) Vuile buurt. Dat is een kenmerk van het bargoens: een scala aan betekenissen van één woord,

2 Het is niet te geloven: dat is nu in grote delen van het land verboden, zie b.v. [hier](#)